

מסורת הש"ס

(א) [לעיל סו. כחצות נב:
צ"מ נג:] (ב) [כחצות עב.
גיטין פא:] (ג) [כחצות י.
קדושין מה:] (ד) [לעיל יג.
קדושין מה. "ע"ש]
(ה) [דברים כה, ו] (ו) [ל"ב
לרבה, ו] לקמן קיט:
כחצות עה. קדושין ז. צ"ק
קיא.

הגהות הב"ח

(ה) בשבועה כ"ט אומר
בעל וזוהי כליל תמימה
אשר נתתי בך; נמחק: (ב) אב
נמחק לו כי הוא דלשוש
עליו: (ג) חודש ידע המדבר
אשר נדע וכו' דפי' המדבר
ע"ש וי"ט
תמוז: (ד) בארץ ויגש
הכל אשר בידה אמר
לפי ש' וזוהי חזק לומר
(ה) פליג אמר
לדברי הכהן גדלשה אמר
חומה דר' (ו) ע"ג
ותמוז הכי כ"ל לרב חומר
ע"ש נמחק גיטולש
וכן ע"ש הדין כ"ט המדבר
לדברי נא פליג אמר
[אמר] לדמותה ע"ש אל
הדין המדבר' לורא ע"ש
הכל ענין אולי עזר חומר
ע"ש ויחזק:

מוסף רש"י

ממאנת למאמרו. הא
דקנה וז"ה אומרים בעל
דבש, למאמרו וסוף
דמחמת, שום עשה היסם
חממרו ביניהם קטנה
חממרו בו, מפיקים מיוון
את המאמר וחומר לוקה
לגדה וחמלת, וחש"י
דגולה ששם את המאמר
ולא דלה לבנום, ק"ל צ"י
ר"י (אמר) (ל) דלריה צ"י
למאמר וחמלת מיוון, חממרו,
הא מיוון עקר למאמרו
הא עשו יגוף, ואיה
ממאנת דלוקיה. עקור
שואים ראשונים ולהפיק
יקח ייבש וזלאת בלא
חמלת (עשר) (י.)

בית שמאי פרק שלשה עשר יבמות

קז.

אין ממאנין. יתומה שהשיא'ה אמה ואחיה אלא מן האירוסין:
בצעל אצל אס מת ולא מיאנה בו ונפלה לפני יבם אינה
 יוצאת במיאון אלא תמתין עד שגדיל ותכלוך: **אין בנות ישראל**
הפקדו. ואפי' מן האירוסין לא תמאן ותאירס לאחר ותחזור ותמאן
 אלא ממאנת בזה ותמתין לאירוסין קדושים
 אלא עד שגדיל ויהיו קדושים
 גמורים ולא תלא עוד משני במיאון:

וּסְמָאן. בִּרְאשׁוֹן וּתְנַשָּׁא. וּבִגְמָרָא [ע"פ] פִּירְךָ הָא מִיֵּאֵנָה בּו כְּכַר חֲדָא וְיִמְנָא: גַּבְלָא "מ"ט דב"ש. דְּלִמְרִי נְשׂוּאָה וְנִשְׁמָא מִמַּנְהֵה הָא קִטְנָה הִיא: **לְפִי שְׂאִין תְּנַאֲף.** מוּעִיל בְּנִישׁוּאִין שֶׁל גְּדוּלָה וְאִפִּי הוּא לִיָּה תְנַאֲף בְּשַׁעַת קְדוּשִׁין אַחֲוִי אַחֲוִי בְּשַׁעַת בִּיאָה אַחֲרֹפָה וְחִילָל לְהוּ קְדוּשִׁין קִמְאִי וְאִי אַחֲמַרְתָּ נְשׂוּאָה קִטְנָה תִּמְאָן לֹא יַדְעִי אֲחִינְשִׁי דְּמִשּׁוּם קִטְנוּת הוּא אֵלֶּה אֲמִירִי תְנַאֲף ה"ל בְּנִישׁוּאִין וְאִתּוּ לְמִימֵר יֵשׁ תְּנַאֲף בְּנִישׁוּאִי גְדוּלָּה: **יִכְרַח לַחֲפֹה כ"ו מְאִי יִכְרַח לַמִּמֵּר.** לְב"ש אֲמַאי לֹא מִמַּנְהֵה דְקִאֲמֵרִי אִין מִמַּנְהִין אֵלֶּה אַרְסוֹת וּמִשְׁמַע לַאֲפֻקִי יִכְנָסָה לַחֲפֹה אוֹ שְׁנִמְסָרָה לְשִׁלּוּחִי הִדְעַל דְּנִפְקָא לֶה מַכְלָל אַרְסָה: **לְפִי שְׂאִין תְּנַאֲף.** מוּעִיל בְּחֲפֹפָה וְאִי אַחֲמַרְתָּ קִטְנָה שְׁכַנְסָה לַחֲפֹה וְלֹא גְּבֻלָּה תִּמְאָן אֲמִירִי תְנַאֲף הוּא לֶהוּ וְאִתּוּ לְמִימֵר יֵשׁ תְּנַאֲף בְּחֲפֹפָה: **מִסֵּר הָאֵב מִסֵּרָה הָאֵב** לְשִׁלּוּחִי הִדְעַל מְאִי יִכְרַח לְמִימֵר א"נ אִפִּי לְמִימֵר תְּנַאֲף מוּעִיל בְּמִסֵּרָה שְׁפִיר קִאֲמֵרִי שְׁהִי אִין כֶּאֱן חֲזִיגָה דְּנִימָא אַחֲוִיָּה לַתְנַאֲף דְּקְדוּשִׁין. הִיא מִסֵּר הָאֵב לֹא דוּקָא דְּאִילוּ מִסְקִיבֵל אֲבִיָּה קְדוּשִׁיָּה לֹא פִּפְקָא בְּמִיּוֹן דִּהֲאֵב זְכֹרִי בְּקִדּוּשִׁי בְּתוֹ וְאִין מִיּוֹן אֵלֶּה בִּיתוּמָה שְׁקִדְשָׁה אֲחֵמָה וְאֲחִיָּה וְה"ק מִסֵּר הָאֵב לְשִׁלּוּחִי הִדְעַל דְּקִי"ל בְּכַתּוּבוֹת (דף מח:): **דְּנִישׁוּאִין יִנְיָהוּ** וְדִכּוּמָה בְּכֹה מִסֵּרָה לְשִׁלּוּחִין הוּוּ נִישׁוּאִין וְלִבְ"ש לֹא מִמַּנְהֵה מְאִי יִכְרַח לְמִימֵר: **לֹא פְלוּג דְּבָנָן.** בִּין נִישׁוּאִין לְנִישׁוּאִין: **לְפִי שְׂאִין אֲדָם כ"ו.** וְרַבְנָן תְּקִינּוּ נִישׁוּאִין לְקַטְנָה כְּדִי שֶׁלֹּא יִנְיָהוּ בָּהּ מִנְהָה הִפְקֵר כְּדֹאֲמֵר לְקַנָּן (דף קיב:): **בְּחִרָשׁ שֶׁנִּשְׂאָ וְאִי אַחֲרָת מִמַּנְהֵה מִימְנַעִי וְלֹא נִסְבִּי לֶה דְּאִין אֲדָם רֹוּחַ לַעֲשׂוֹת בְּצִיעֵילָתוֹ** בְּצִיעֵיל זֹנוֹת וּמִיַּעֲקֵרָא **דְּבִיעֵילָתוֹ** דְּרַבְנָן: **דְּאִיסוּרָא.** דְּצִיעֵילָתוֹ: **מִסֵּר הָאֵב כ"ו.** דְּקִי"ל דְּנִישׁוּאִין יִנְיָהוּ וְדִכּוּמָה בְּנִישׁוּאִין

ודברבנן הויה מסירת אחין נישואין וזכ"ש לא ממחנה דהא מילתא
 פסיקא קאמרי דאין ממחנין אלא ארוסות מאי איכא למימר לאו
 בעינן זנות היא ולא מימנע: **משום פירי**. שלן יפסיד פירות וכסי
 מלוגו אבל ארוס לית ליה פירי: **סבר דאי לא**. דאס איני משביחין עייזי
 ליה קרוביה כו': **בסעודה**. סעודה נישואין. הילכך אי אחרת תמאן
 מימנענא וכו': **נכסי**. הילכך לא כו'. הילכך לא מימנע: **אמר ר' אבשי**
למאמרו. לכו"ה דאמרי ממאנת ביבס למאמרו ממאנת שאס
 עשה בה מאמר ממאנת ועוקרתו שלא תהא לריכה גט למאמרו אבל
 חוליה שהיא בשביל זיקה לא עקרה: **דבעל כרה**. מקידושי ראשון
 וממנה נישואין רמיא עליה ובראשון לא מיאנה: **והרי ביאת**. יבס בעל
 כרחיה היא כדאמר בהבא על יבמתו (ע"ל נד). יבמה יבא עליה (ע"כ):
 ומצינן

בגמתי כאן בצול יש לה הוי זה רב פפא אהייא איילינא אממאנא דא ד
שטילה של דני שטילה גם את הקרן דאי זהני שטילה דני א"כ היי
אממאנא ולמה ישלם הפירות כיון שאכלם דניי אלא ודאי מיירי בפירות
אחילי פרי כיון שלא ישלם כלום: **תרייהון** חלו בו'. הי"ג
לדלדיה נמי יחא' (בראמרי' (גיטין דף מט:) יותר משהשם שם

בית שמאי אומרים אין ממאנין אלא ארוסות ובית הלל אומרים "ארוסות ונשואות ב"ש אומרים בבעל ^(א) ולא כיבם וב"ש אומרים בבעל וכיבם ב"ש אומרים בפניו ובית הלל אומרים בפניו ושלא בפניו ב"ש אומרים בב"ד וב"ה אומרים בב"ד ושלא בב"ד אמרו להם ב"ה לבית שמאי הממאנת והיא קטנה אפילו ד' וה' פעמים אמרו להם ב"ש אין בנות ישראל הפקר אלא ממאנת וממתנת עד שתגדיל ותמאן ותנשא: **גמ'** אמר רב יהודה אמר שמואל מאי טעמא דבית שמאי ולפי שאין תנאי בנשואין ואי נשואה תמאן אתי למימר יש תנאי בנשואין נכנסה לחופה ולא נבעלה מאי איכא למימר ולפי שאין תנאי בחופה מסר האב לשלוחי הבעל מאי איכא למימר ^(ב) לא פלוג רבנן ובית הלל מידע ידעי דנישואי קטנה דרבנן נינהו רבה ורב יוסף דאמרי תרווייהו טעמא דבית שמאי ^(ג) חלפי שאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות נכנסה לחופה ולא נבעלה מאי איכא למימר לא ניהא ליה דתיחוי חופה דאיסורא מסר האב לשלוחי הבעל מאי איכא למימר לא פלוג רבנן ובית הלל כיון דאיכא קדושין וכתובה לא אתו למימר דבעילתו בעילת זנות רב פפא אמר טעמא דב"ש משום פירי טעמא דב"ה משום פירי טעמא דב"ש משום פירי דאי אמרת נשואה תמאן שמיט ואכיל להו מינה דסוף סוף למיפק קיימא ובית הלל אדרבה כיון דאמרת תמאן אשבוחי משבח להו סבר דאי לא עייצי לה קרוביה ומפקי לה מיניה רבא אמר היינו טעמא דב"ש ^(ד) שאין אדם טורח בסעודה ומפסידה וב"ה תרווייהו ניהא להו ^(ה) כדי דליפוק עלייהו קלא דאישות: ב"ש אומרים בבעל וכו': אמר רבי אושעיא ^(ו) ממאנת למאמרו ואינה ממאנת לזיקתו אמר רב חסדא מאי טעמא דרבי אושעיא מאמר דמדעתה מציא עקרא זיקה דבעל כרחא לא מציא עקרא והרי ביאה דבעל כרחא

ולנה עמו בפונדקי דאמרי צ
טעמא דסצרי אדם עושה
שקדשה צביאה אלא צא על
דגירשה ונתייחד עמה גלי
שהיה מתחלה דרך נישואין
שיעשה

דאָי אַמרת תמאן שמיט
(לע.) המוציא הוצאות
אחר דמי וישלמו לו מה שה
דמ"מ שמיט ואכיל אפי' הו
אע"פ שאכל שלא כדין כדמ
דאמר שמואל אמתניו ו

תגהו אידי ואידי שקלה ואי
תמסיק גבי איילונות אי דלינת
בלס שלא כדין כיון דלינתהו
ד"ח תרוייהו נחא להו דליפ
לישא אשה רוצה להנשא ואח

בית שמאי: אמר רב יהודה אמר שמואל מ"ם רב"ש לפי שאין תנאי בנישואין. תימה דבפ' המדיר ^(א) (כתובות עב. וסס) גבי קדשה על תנאי וכנסה סתם קאמר שמואל דלזין לרייה גט ומוקי אצ"י פלוגתיהו צנעל דמפרש טעמא דרב שאין אדם צועל בעילתו בעילת זנות אלמא אפילו צנעל לשמואל יש תנאי בנישואין וצ"ה נמי לא פליגי אלא משום דסבירי דליכא למיגור דמידע ידעי דנישואי קטנה דרנן מינה אכל הא מודו דלזין תנאי בנישואין וריצין הניה כאל אמר רב יהודה אמר רב ואר"י מ"מ תיקשה ^(א) לרבא דאמר התם (דף עט) בטעות אשא גרדתא מודה רב דיש תנאי בנישואין ועוד דאפי' נכנסה לחופה ולא נבעלה קאמר הכא דלזין תנאי בחופה ונראה לר"י דאצ"י לא היה מפרש טעמא דב"ה משום דמידע ידעי כו' אלא משום דיש תנאי בנישואין וסוגיא דהכא כעולה אמר ר' אלעזר דאמר התם המקדש על תנאי וצנעל ד"ה לרייה הימנו גט דלזין תנאי בנישואין ^(א) וגרס הכא אמר רב יהודה אמר רב לשמואל צנכנסה לחופה ולא נבעלה יש תנאי דאמר ראבי' געיל צס"פ האשה רבה (דף ע"ה:) גבי ונלוותא דרב ושמואל דיבנהי רבי היא כשאת איש דאמר ראבי' לחד לישנא דשמואל אדר' יצחק נפחא קאי דמפרש מילתיה דרבי יוסי משום דלזין תנאי בנישואין לאו משום דלא מהני תנאה קאמר אלא משום דלזין רגילות שיהו נישואין מתבטלין מחמת תנאי שהיה צדקושי דרגילות הוא או שידע וימנע מלישא או גמרי ומחלי אהדיי בשעת נישואין וכן כריך לפרש ע"כ הא דקאמר שמואל אינה כאלא בדקדושין איידי וצדקושי כ"ע מודו דיש תנאי ור' חייא היה מפרש הא דכנס נמי צענין או וה"פ לפי שאין תנאי בנישואין פירושו אין רגילות שיתבטלו נישואין מחמת שום תנאי ואי אמרת נשואה תמאן אחי למימר יש תנאי בנישואין בתמיה וכו' ועלה על לב לומר שמחמת תנאי נתבטלו הא אין רגילות מחמת קדושי קטנה נמי לא ידעי אלא ליאמר דאשת איש יצאה בלא גט:

טעמא רב"ש לפי שאין אדם
עושה בעילתו בעילת

[illegible]

יֵשׁ אֶחָד. וְאֵת וְהָאֶמֶר כֹּפֹ' הַמִּסְפָּק (כ"מ)
גָּבְסִי אֶשְׁמוֹ קִטְנָה כְּמוֹצִיא עַל נִכְסֵי
וְאֵלֶּכְךָ לֹא יִסְפָּק כֻּלּוֹם בְּמִיאוֹנָה וְאִרְיִי
בְּתוֹךְ הַקֶּרֶקֶר אִם יִלְהֶה דֹא"ש (לֹשֶׁן
כְּכַמוּב ב'ס"ב אֶלְמָנָה) (דק. קפ. א.)
לְבָלוֹת וְאִם שָׁנוּ אֲלֵךְ נִכְסֵי מִדּוֹג אֲבָל
תִּתְּנֶנּוּ אִדְּרִי וְאִדְּרִי לִית לֵה וְאִירְיִי בִּהְנֵן
אִפְסָכָה מִיִּבְעִי לִיָּה דִישְׁלֵם פִּירוֹת נִכְסֵי
יֵן לֹא יִשְׁלֵם וְלִכֵּן קֹאמֶר שְׁפִיר דְּשִׁמִּיט
עֲלֵייהוּ קֵלָא דְּאִישׁוֹת וְלֹא גִרְסִינִן יִחָא
נְמִי" (קְדוּשִׁין מ"א). ט"ב לְמִיתָב טֵן ט"ד:
מַדְרִי

ל לזה שמיאנה בו אסורה:

עין משפט
נר מצוה

א מ״י פ״א מהל'
גירושין הל' ג סמג
פזן ט טו״שׁ אה״ע ס״
קנה סעיף ד:
ב מ״י שם טו״שׁ ע
סעיף ה:
ג ד מ״י שם טו״שׁ ע
סעיף ד:
ה מ״י שם טו״שׁ ע
סעיף ו:
ו ד מ״י פ״ז מהל'
אישות הל' כג טו״שׁ
ז סימן לח סעיף א׳ לו:
ח מ״י שם הל' כג:

תוס' חד מקמאי

[illegible]

לזיקתו וזהו טעמו של